

Gemeente Tubbergen; Nota geldleningen en garantstellingen gemeente Tubbergen

Het college van burgemeester en wethouders van Tubbergen

Gelet op artikel 2 van de Verordening op het Gemeenteblad

Besluit:

de Nota geldleningen en garantstellingen bekend te maken door die nota als bijlage bij dit besluit op te nemen in het Gemeenteblad.

Inhoudsopgave

1. Besluitvorming
2. Inleiding
3. Begripsomschrijving
4. Wet- en regelgeving
5. Soorten garantstelling
6. Beleid, uitvoering en voorwaarden ten aanzien van garantstelling
7. Beleid ten aanzien van geldleningen
8. Conclusie

Tubbergen, 4 augustus 2017

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,
de loco-secretaris, de loco-burgemeester,
ing. E. Bosma R.H. de Witte

Nota geldleningen en garantstellingen gemeente Tubbergen

1. Besluitvorming

Het college van burgemeester en wethouders van Tubbergen;

Overwegende dat:

- het gewenst is in een Nota geldleningen en garantstellingen beleid te formuleren met betrekking tot verzoeken om geldleningen en garantstellingen;
- de raad van Tubbergen bij besluit van 22 mei 2017 nr. 10B heeft aangegeven geen wensen of bedenkingen te hebben met betrekking tot de aan hem voorgelegde ontwerpnota;

Gelet op artikel 160 Gemeentewet en artikel 4:81 e.v. van de Algemeen wet bestuursrecht;

Besluit:

vast te stellen de:

Nota geldleningen en garantstellingen gemeente Tubbergen

zoals navolgend in dit besluit (documentnr. I17.034034) is opgenomen.

Tubbergen, 27 juni 2017

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris,

de burgemeester,

drs. ing. G.B.J. Mensink,

drs. ing. W.A.M. Haverkamp – Wenker

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

De gemeente Tubbergen heeft geldleningen en gemeentegaranties verstrekt aan organisaties binnen de huidige gemeente. Het gaat hierbij om welzijnsorganisaties en woningbouwcorporaties. Elke aanvraag is destijds zelfstandig behandeld, omdat er geen eenduidig beleid aanwezig is.

2.2 Doel

De nota geldleningen en garantstelling is een instrument dat zorg draagt voor het eenduidig behandelen van aanvragen tot geldleningen en garantstellingen. Het geeft kaders voor het omgaan met garantstellingsaanvragen. Het hierin geformuleerde beleid is gebaseerd op externe regelgeving, zoals de Wet financiering decentrale overheden (fido) en de Gemeentewet én interne regelgeving, zoals de financiële verordening en het Treasurystatuut.

2.3 Opbouw nota

In hoofdstuk 3 komen de definities en begrippen aan de orde. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 de soorten garantstellingen behandeld. Hoofdstuk 5 geeft het beleid en de uitvoering hiervan in de gemeente Tubbergen weer. Hoofdstuk 6 geeft een opsomming van de voorwaarden (criteria) van garantstelling. In hoofdstuk 7 wordt het beleid inzake geldleningen behandeld. Tot slot wordt in hoofdstuk 8 een conclusie weergegeven.

3. Begripsomschrijving

In dit hoofdstuk worden de verschillende kernbegrippen omschreven.

Garantie

Een borgstelling van de gemeente Tubbergen ten behoeve van een door de aanvrager bij een financiële instelling aan te trekken geldlening en de daaruit voortvloeiende verplichtingen.

Aanvrager

Rechtspersoon (geldnemer), die de gemeente verzoekt om borg te staan voor de betaling van rente en aflossing die de geldnemer aan de geldverstrekker verschuldigd is.

Geldverstrekker

Kredietinstelling, die aan een aanvrager of geldnemer een lening heeft verstrekt, waarvan de gemeente Tubbergen de betaling van rente en aflossing waarborgt.

Geldnemer

Rechtspersoon naar burgerlijk recht ten behoeve waarvan de gemeente Tubbergen een borgstelling heeft verstrekt ten aanzien van rente en aflossing.

4. Wet- en regelgeving

Bij het verlenen van garantstellingen is de gemeente Tubbergen gebonden aan de wet. In de wet Fido en de gemeentewet staan hierover bepalingen die van belang zijn. Ook in onze eigen financiële verordening en in ons treasurystatuut zijn enkele bepalingen met betrekking tot garantstelling aangegeven. Deze worden hieronder besproken.

Wet Fido

De wet Fido geeft aan dat slechts geldleningen aan derden worden verstrekt of garant mag worden gestaan door de gemeente voor door derden aangevane geldleningen, als aantoonbaar is dat dit past in de uitoefening van de publieke taak. Deze wet schrijft gemeenten voor zo weinig mogelijk risico's te nemen met onder meer leningen en garanties. Beiden zijn zelfs verboden als er geen sprake is van publieke taken.

Gemeentewet

Het verlenen van een garantstelling, het aangaan van een overeenkomst, is een privaatrechtelijke rechtshandeling en als zodanig een bevoegdheid van het college. De bevoegdheid tot garantstelling is niet gemandateerd.

In artikel 169 wordt aangegeven, dat indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening van deze bevoegdheid ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente, het college geen besluit neemt dan nadat de raad zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen.

Financiële verordening

In artikel 15 van de financiële verordening wordt ingegaan op de financieringsfunctie. Lid 1 verwijst naar de kaders en de bepalingen van het Treasurystatuut.

Treasurystatuut

Het treasurystatuut is verplicht op basis van de eigen financiële verordening, maar is inhoudelijk een uitwerking van de wet Fido. In artikel 9 van het statuut wordt nadrukkelijk gemeld, dat financieringen enkel worden aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak.

5. Soorten garantstelling

Er zijn 2 soorten garantstelling:

1. Garantstelling door tussenkomst van Waarborgfondsen
2. Overige garantstellingen (rechtstreeks door de gemeente)

5.1 Waarborgfondsen

Waarborgfondsen zijn meestal stichtingen die garant staan voor leningen die kredietverstrekkers (meestal banken) hebben uitstaan bij kredietontvangers (woningbouwcorporaties, particulieren, welzijnsorganisatie, scholen, etc.). Als een kredietontvanger de aflossing en rente niet meer kan betalen, kan de kredietverstrekker bij het fonds aankloppen om alsnog het geld te krijgen waar ze recht op hebben. De gemeente fungeert veelal als achtervang. Er zijn twee waarborgfondsen waarbij (een deel van) de achtervang bij gemeenten ligt:

- Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Stichting Waarborgfonds Sport (SWS)

Het voordeel voor de gemeente is dat zij geen direct risico draagt voor leningen, maar nog wel meewerkt aan de financierbaarheid van investeringen in de publieke sector. Het voordeel van de kredietontvanger is dat zij tegen gunstiger tarieven kan lenen.

5.2 Overige garantstellingen

Gemeenten kunnen behalve via waarborgfondsen ook zelfstandig garanties afgeven. Reden voor het aanvragen van een garantstelling kan zijn dat een bank alleen bereid is om een lening te verstrekken als er een garantstelling wordt afgegeven.

6. Beleid, uitvoering en voorwaarden ten aanzien van garantstelling

6.1 Beleid

Het beleid van de gemeente Tubbergen met betrekking tot garantstelling is als volgt:

1. Er worden alleen garantstellingen verstrekt als er sprake is van publieke taken.

2. Garantstellingen worden in principe ondergebracht bij waarborgfondsen.
3. Indien een garantstelling bij een waarborgfonds niet mogelijk is, kan overwogen worden een garantstelling te verstrekken.
4. Voor het verstrekken van een garantstelling is een ontwerpbesluit van het college noodzakelijk. Nadat de raad zijn wensen en bedenken op dit ontwerpbesluit heeft kunnen aangeven, neemt het college een definitief besluit.

6.2 Uitvoering

1. Voor het verstrekken van een garantstelling worden de voorwaarden als genoemd onder 5.3 nageleefd en zonodig in een garantiestellingovereenkomst vastgelegd.
2. Het college is verantwoordelijk voor de volledige en juiste registratie van de garantstelling, dwz.:
 - Naam, adres en vestigingsplaats van de kredietnemer;
 - Naam, adres, woon- of vestigingsplaats van de kredietverstrekker;
 - Bedrag en doel van de lening;
 - Datum van goedkeuring garantstelling door het college of de raad;
3. Het college draagt zorg voor een jaarlijkse risico-inventarisatie van lopende garantstellingen (in het kader van risiomanagement).
4. Aanvragen moeten schriftelijk worden ingediend bij het college.

6.3 Voorwaarden

De voorwaarden (criteria) voor een garantstelling door de gemeente Tubbergen zijn onderverdeeld in 4 categorieën, t.w.:

1. Kring van rechthebbenden
2. Inhoudelijke criteria
3. Financiële criteria
4. Overige criteria en uitgangspunten

Kring van rechthebbenden

1. Garanties worden alleen verstrekt aan maatschappelijke organisaties op het gebied van sport, welzijn, zorg en opvang, volksgezondheid, onderwijs, kunst en cultuur.
2. Organisaties mogen geen winstoogmerk hebben.
3. Organisaties mogen geen besloten karakter en geen politieke of religieuze doelstelling hebben.
4. Organisaties dienen rechtspersoonlijkheid te bezitten en moeten in de gemeente Tubbergen zijn gevestigd.

Inhoudelijke criteria

1. De financiering moet nodig zijn in het kader van de uitvoering van een publieke taak in de gemeente Tubbergen. Dat wil zeggen dat ze moeten passen binnen en bijdragen aan het gemeentelijk beleid en het openbaar belang. Bovendien moet er met de financiering een voor de gemeente relevant maatschappelijk doel worden gediend.
2. De financiering moet essentieel zijn voor het voortbestaan of het in voldoende mate kunnen functioneren van de aanvrager.
3. De financiering moet in overwegende mate ten goede komen aan de inwoners van de gemeente Tubbergen.
4. De zaken zijn zonder gemeentelijke borgstelling niet te realiseren. Eerst dient zelfwerkzaamheid, eigen middelen, subsidiegelden en middelen van sponsors, etc, door de aanvrager te worden benut.
5. Garantstellingen worden alleen verstrekt als er naar oordeel van de gemeente voldoende zekerheden (bij voorkeur primaire zekerheden) door de aanvrager overlegd kunnen worden.

Financiële criteria

1. Een rentevoordeel is onvoldoende reden voor verstrekking van een garantie.
2. De financiële positie en prognoses van de aanvrager moeten zodanig zijn dat rente en aflossing betaald kunnen blijven worden.
3. Gemeentegarantie is niet mogelijk indien voor het gehele bedrag een beroep kan worden gedaan op een waarborgfonds.
4. De totale garantstelling (van alle betrokken partijen) mag niet meer bedragen dan 50% van het te financieren bedrag.

Overige criteria en uitgangspunten

1. De aanvrager moet instemmen met een aantal voorwaarden, zoals het geven van toestemming aan de gemeente voor een aantal juridische handelingen, zoals een statutenwijziging of een wijziging in de bestemming van het onderpand.
2. De aanvrager verstrekt periodiek informatie aan het college, welke nodig zijn voor de beoordeling van het financiële beheer van de aanvrager.
3. De aanvrager is verplicht om aan door burgemeester en wethouders aan te wijzen personen inzage te geven in alle boeken en bescheiden en volledige medewerking te verlenen aan maatregelen, welke voor een goede controle op het financieel beheer en een goede administratie nodig zullen zijn.
4. In zeer bijzondere omstandigheden, ter beoordeling van het college, waarbij de afwijzing van een verzoek krachtens deze regeling of de toepassing van bepalingen in deze regeling tot onbillijkheden van overwegende aard zou leiden, kan het college ten gunste van de aanvrager van deze regeling afwijken.

7. Beleid ten aanzien van geldleningen

Het beleid inzake het verstrekken van een geldlening door de gemeente Tubbergen is gebaseerd op wettelijke regelingen en anderzijds op risico-minimalisatie.

Wettelijke regelingen, zoals de Wet financiering decentrale overheden (Fido,) schrijft gemeenten voor zo weinig mogelijk risico's te nemen met onder meer geldleningen. Het verstrekken van geldleningen is zelfs verboden als er niet-publieke taken in het geding zijn.

Ter beperking of vermindering van het (financiële) risico voor de gemeente zal het verstrekken van geldleningen over worden gelaten aan professionele partijen.

Het beleid van de gemeente Tubbergen met betrekking tot het verstrekken van geldleningen is derhalve als volgt:

- Er worden door de gemeente géén geldleningen verstrekt.

8. Conclusie

Deze nota geldleningen en garantstelling is een instrument voor de gemeente Tubbergen dat zorg draagt voor het eenduidig behandelen van aanvragen tot geldleningen en garantstellingen. Het geeft kaders voor het omgaan met ontvangen aanvragen. Het hierin geformuleerde beleid is gebaseerd op externe regelgeving, zoals de wet Fido en de Gemeentewet en interne regelgeving, zoals de financiële verordening en het Treasurystatuut.